

100

ARAW

a compilation of artworks,
photography, poetry and prose
dedicated to the campaign to
SURFACE DEXTER AND BAZOO

ng
PACHAHANAP

On April 28, 2023, Dexter and Bazoo went missing in Taytay, Rizal. They were abducted by the PNP Criminal Investigation and Detection Group. August 6, 2023 marks the 100th day of their disappearance. Today, their families and friends continue to search for them and seek justice for their enforced disappearance.

© August 2023, their respective authors and artists

100 Araw ng Paghahanap: a compilation of (a few) of the artworks and written works dedicated to the campaign to **Surface Dexter and Bazoo**

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) License.

(For specific guidelines, please click through the link:
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>)

To contact the Surface Dexter and Bazoo Campaign Network:
email: surfacedexterandbazoo@gmail.com
<https://www.facebook.com/surfacedexterandbazoo>

IKA-SANDAANG ARAW NG PANAWAGAN AT PAGHAHANAP

Muli kami ay nagsusumamo
Sana ay magtapos na ang paghahanap na ito
Makita, mayakap at makasama ka
Magkaroon man lang ng konting pag-asa pa.

Isandaang araw na nga buhat nang mawala ka
Sa anumang dahilan ay di na maisip pa
Kung bakit hanggang ngayon di pa mapalaya
Sa dilim na kinasadlakan, ika'y pinagdurusa.

Kung malalaman mo lamang ang aming pagsisikap
Baka-sakali pang patuloy kang mangarap
Na sikaping ang buhay na sisinghap-singhap
Piliting dugtungan upang muli naming malingap.

Sakali mang sa iyo ito ay ibulong
Magdudulot ng ngiti na dati ay nakakanlong
At iyong mapagtanto na ang punlang umusbong
Ngayon ay malawak na, patuloy sa pagyabong.

Anak, nasaan ka man sa panahong nagdaraan
Hindi ka nawawaglit minsan man sa isipan
Ang bawat kirot na aking dinadamdam
Araw-araw, lumalalim at nadadagdagan.

Sakali mang tayo ay ipagkait na magkita pa
Makaaaasa kang ang buhay ko ay itatakda
Patuloy na magmamahal, kikilos at lalaban
Upang makamtan, para sa iyo, ang Katarungan.

Anak....nasaan ka?

-MaDittz
9 Agosto 2023

Alamat / Alaala / Dalumat

ni Idda Alexa Therese De Jesus-Tiongco

Noong unang panahon, may mga nilalang ng kadiliman na naghasik ng lagim sa mga pamayanan. Ayon sa mga kwento, mabagsik ang kanilang mga anyo at sumasalakay ang mga ito tuwing gabi upang manakit, manggulo, at pumatay. Dumanas ng matinding pagkabalisa at pagdurusa ang mga mamamayan sa kamay ng mga halimaw na ito. Dumanak ang dugo at hindi rin mabilang ang mga nagtangka na sila ay puksain, sapagkat ano nga ba ang laban ng mga payak na sibat, pana at palaso, itak, at kalasag sa mga nilalang na may pakpak o kakaibang lakas? Sa pagdating ng mga dayuhang mananakop, lumaban at naghimagsik ang mga mamamayan, hanggang sa unti-unting lumipas ang alaala ng mga halimaw, maging ang mga awit, panalangin, ritwal, at mga mandirigma.

Ito ang mga kwentong nabasa mo noon, mga bahagi ng kasaysayan na iyong natutunan at pinag-aralan. Maiisip mong tila paulit-ulit lamang ang mga pangyayari, bagamat may mga pagkakaiba. Nang mapagtanto mo na sinasalakay ang pamayanan ng mga katutubo, pinapatay ang mga nangangahas lumaban, kinakamkam ang mga lupain, sinisira ang kalikasan, at binabaluktot ang katotohanan – may mga halimaw pa rin pala sa lipunan.

Hindi sila nawala, nagbagong-anyo lamang sila.

Nakalipad sa himpapawid at nagdudulot ng pagkawasak, kumikital ng buhay, nagdudulot ng takot at nananamantala sa katahimikan ng gabi. Mga ganid. Mga sakim. Halimaw nga. Ngunit nakikita mo sila araw-araw, maaaring nagmamasid. Magpapanggap na kakampi. Nanumpa na maglilingkod at magtatanggol...ng kapwa rin nilang halimaw.

Isang gabi, may dinukot silang dalawang lalaki. Isinakay nila ang mga ito sa magkabukod na sasakyan na walang makapagsasabi maliban sa kanila, kung saan patungo. Hindi rin matunton ang saksing makapagsasalaysay sa naganap. Ano na kaya ang ginawa sa kanilang dalawa? Saan kaya sila dinala? May puso pa rin ba ang mga Hanggang ngayon ay marami pa ring tanong ang mga nagmamahal at naghahanap sa mga itinago. Ngunit hindi sila nakakalimot.

Alaala ang mga makapagpapatunay na hindi pangkaraniwan ang mga dinukot.

Mamamahayag. Manunulat. Tagapagtanggol ng Karapatan. Anak. Kapatid. Ama. Kaibigan. Kasamahan. At higit sa lahat, tao.

Sapagkat ang mga halimaw ay nagpapasasa sa kapangyarihan, ngunit ikinukubli ang taglay na karuwagan, samantalang ang taong nagtatanggol sa mga lugmok at api sa lipunan ang may tunay na katapangan. Tulad ng mga mandirigma noon, mayroon pa ring mga handang lumaban sa mga halimaw ngayon, ano man ang kanilang anyo.

Sa kabundukan man ni Kabunian, o sa kapatagan ni Bathala, alaala ang ating sandigan, alaala ang ating sandata.

where is *brother?

Knyte De Jesus Tiongco

mommy, where is brother?

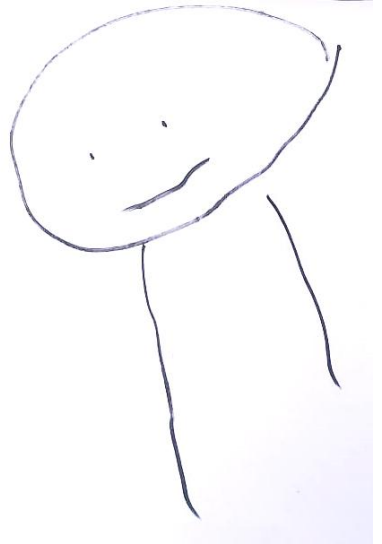
i want to see brother.

is brother coming home?

i got brother's slippers.

i want to play with brother.

i want to show my drawings.

mama, where is brother?

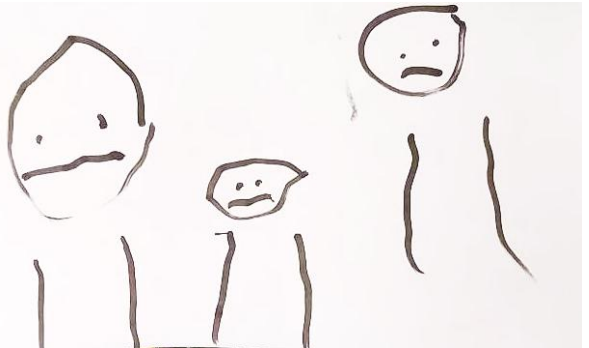
what is 'surface bazoo'?

where is uncle hadji?

brother is missing?

where is brother?

i am waiting.

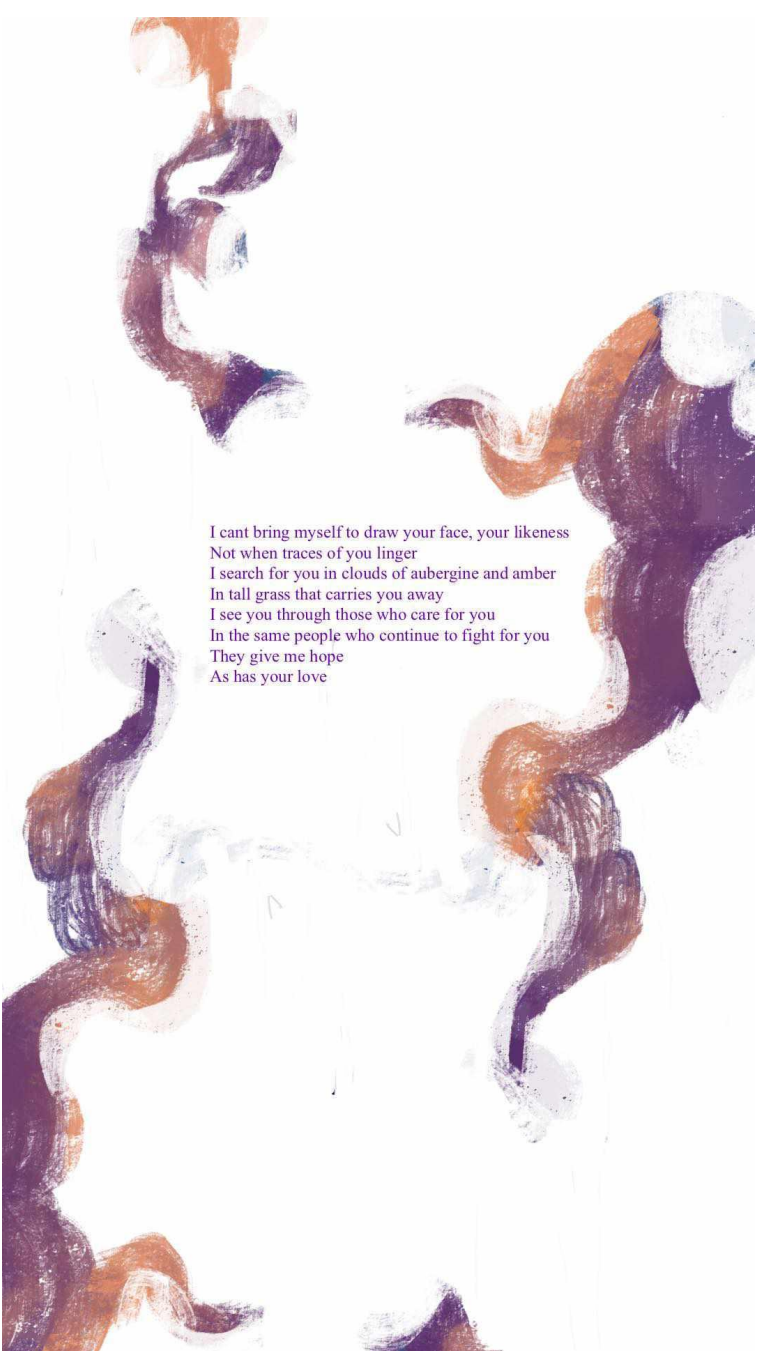

***Knyte calls his uncle 'brother'**

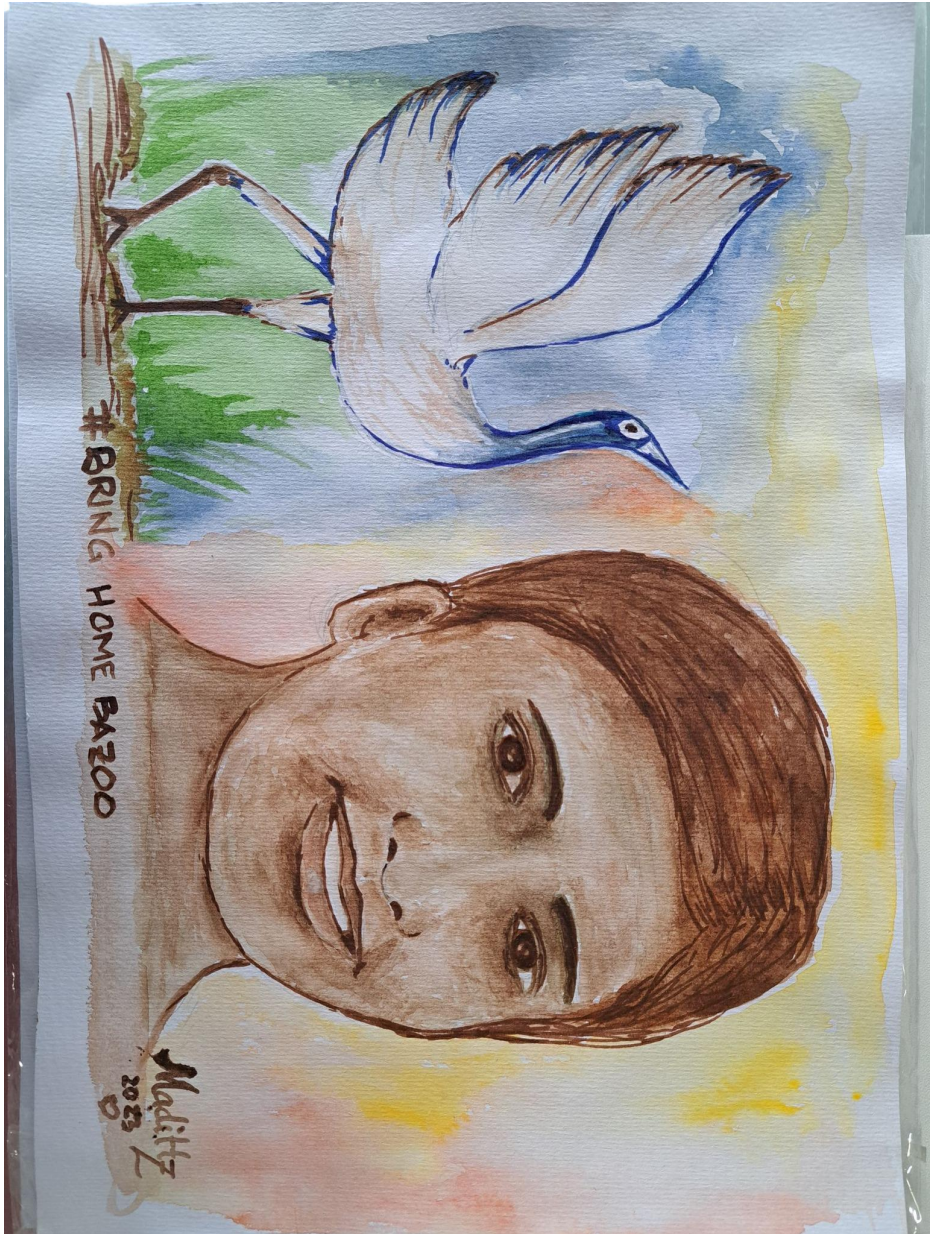
- Knyte drew these on April 28, 2023. He wanted to show it to Bazoo that day.

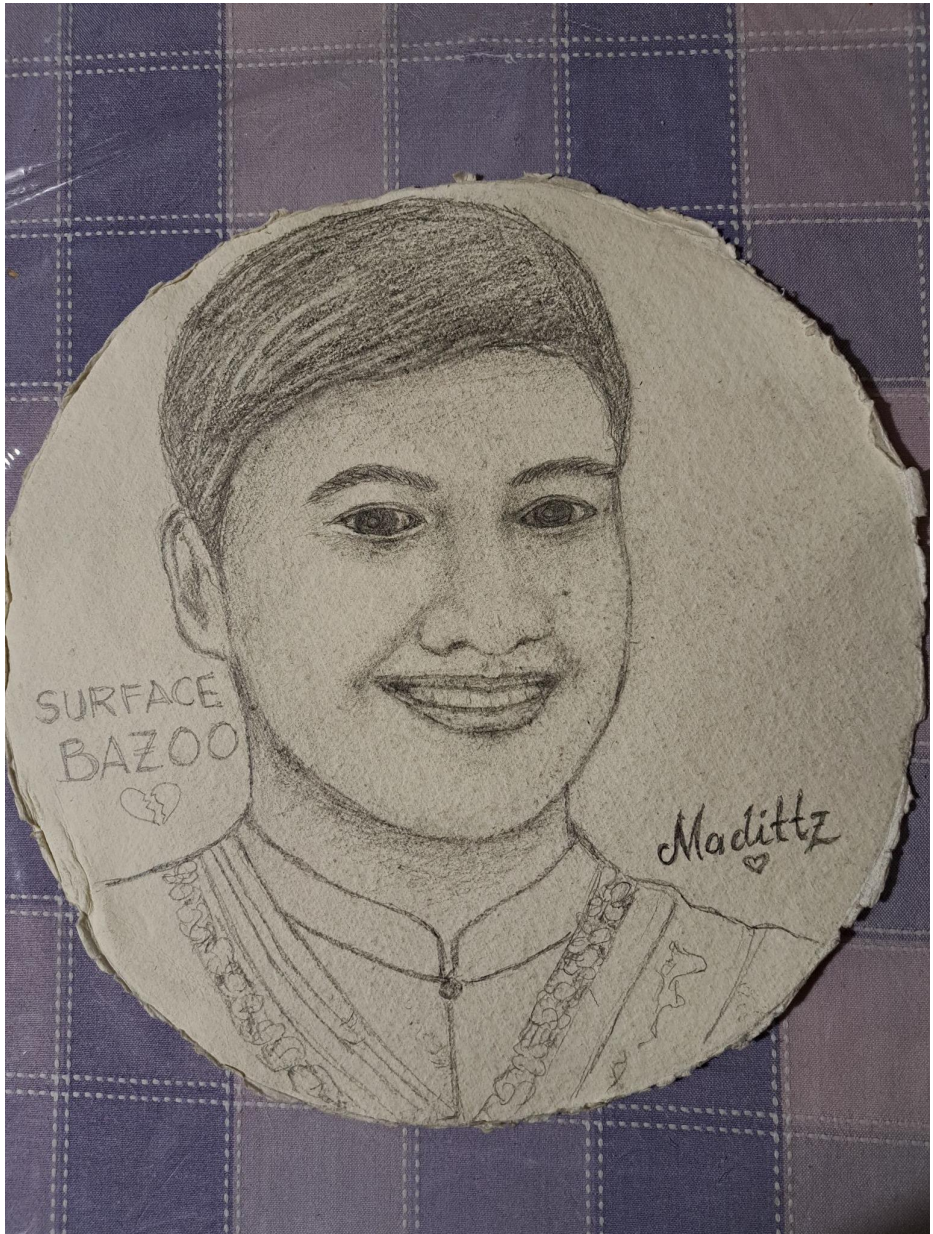
words and artwork by
Gabrielle Capuyan

I cant bring myself to draw your face, your likeness
Not when traces of you linger
I search for you in clouds of aubergine and amber
In tall grass that carries you away
I see you through those who care for you
In the same people who continue to fight for you
They give me hope
As has your love

Dalawampu't walong Tanaga
Kina Dexter at Bazoo

ni Ronald Tumbaga

(1)

Ang pagbaklas sa uri
Lipunang naghahari,
Bayad ng mga imbi
Tagumpay nitong lipi.

(2)

Humihina ang ihip
Ng uring nililip,
Daho'y di-tumatahip
Dibdib nila'y masikip.

(3)

Sa Bayang Kagutuman

Lulutang tayong buwan
Sila'y magtatakbuhan,
Ang tanging kalunasan
Pulbusi'y katakawan.

(4)

Sumasabog ang bulkan
Di nila mamataan,
Abo ng kasakiman
Sila'y magtutumbahan.

(5)

Panginoong maylupa
Ka hangga't may timawa,
Kami'y mga diwata
Baging nami'y kay haba.

(6)

Buwaya, nauutas
Hindi sa kasibaan,
Kundi, kapag lumayas
Sa kanlungang tahanan.

(7)

Padayon!

Tubig na hinahanap
Layang hinahapuhap,
Kaaway na hagilap
Kasama'y di-hahayap.

(8)

Armageddon

Pabatid ng obrero:
Panahon ng engkuwentro
Huling singil sa inyo
Ay ang pagbagsak ninyo.

(9)

Manggagawa, Magsasaka

Dilim ay di-balakid
lilan lang ang ganid,
Bawiin mga lubid
Ang asyenda at bukid!

(10)

Kaya may Himagsikan

Bayan at karamdaman
Armas kinalulugdan,
Gobyerno ang dahilan-
Ang malaon nang bamban.

(11)

Tagubilin Nila sa Atin

Hindi balat-sibuyas
Pakikibakang wagas,
Hindi guhong Payatas
O bundok-basura, Kas.

(12)

Oras de Peligro

Ang punong lumuluha
Mga balat ay wala,
Ang aping nasa lupa
Ay nakikipagdigma.

(13)

Digma at Pakikibaka

Sundalo at harina
Pinatatabang giyera,
Silang nakikibaka
Wala ni kahit pera.

(14)

"Mukhang Di-mahapuhap"

Sila pang Trapong korap
May mukhang magpahirap,
Ang walang pang-al-tang-hap
Hindi na nagpapanggap.

(15)

Burukrata Kapitalista

Batid din niyang magdasal
Upang lalong magkamal,
Tuta siyang may kapital
O Trapo ang may sakmal.

(16)

Panginoong maylupa
Ang sumisirang daga,
Sa nagbabagang lupa
Dapat na siyang mawala.

(17)

Dexter at Bazoo

Hindi kayo'ng Israel
Kayo ang mga Abel,
Tao kayong may papel
Sa mundong walang anghel.

(18)

Sa mga Pagsubok

Mga malilingunan
Di ka pangangapusan,
Hamon ay palagan
Bayani ka ring laan.

(19)

Umagang kulay-apoy
Ang buwang-liwayway mo'y
Unos na itataghoy
Ng mga punongkahoy.

(20)

Mga Bagani ng Digma

Walang sala ang lupa
Walang kinakalinga
Kundi pagpapalaya
Pagyakap sa nagpunla.

(21)	Sa ganda ng 'yong lisya.
Tangkay kong iniipon
Dama'ng hangin sa dahon,
Di-magbawang panahon
Awit malayang-ibon	(25)
(22)	Sisintu-sintunado
Peyknyus na armas ninyo,
Redtaging, desperado
Budhing wala nga kayo!
Rebolusyon	(26)
Tiklop ng dapithapon
Saksi ang mga dahon,
Isa-isang titipon
Ang naganap kahapon.	Pagkatapos ng unos
Ibubuhos ang tuos,
Malulubos ang kapos
Lalagasin ang lubos.
(23)	(27)
US-Makoy	Hindi inaandukha
Hamig ng mga banta,
Iyang loob ay kuta
Dakilang mapanglikha.
Buhay ka ng pagpatay
Banta ka nang mamatay,
Demonyo kang 'kinunday
Ayaw ka nilang buhay.	(28)
(24)	Mga daho'y paglaban
At kahit pa lagasan,
Hindi ka matatalusan
Muling mabubuhayan.
Ang talim ng pagpuna
Ay para sa iisa:
Nang bayan ang magpasya	

Si Ronald, hilig magsulat ng tanaga. Isa siya sa mga ginawaran ng pagkilala, Mayo 31, 2023, ng Komisyon sa Wikang Filipino sa timpalak Tula Tayo 2023 para sa waging diyona at tanaga. Ilan sa pinakahuling mga akda niyang nagsilabas kamakailan ang APATNAPU'T APAT NA DALIT KAY SIERRA MADRE sa Kalazine IV ng KALASAG; 2 TANAGA, 1 DALIT, 1 DRABBLE sa Patok-Novice 12th Special Digital Issue; at ang PAHINGI SI IKING, kuwentong pambata, sa Hiraya, Selected Stories for Children (antolohiya), na inilimbag ng 8letters, Hunyo 30, 2023.

Isang Daang "Saan?"

ni Jason Verzola

Sa paglipas ng isang daang araw,
Naitanong na rin ang isang daang "saan?"

Saan? Saan ang pinagdalhan?
Saan ang kinaroroonan?
Sa aming paghahanap, saan ang kahahantungan?

Minsa'y naitanong niyo na rin ang "saan?"
Saan ang hinahanap nating katarungan?
Saan ang minimithing kapayapaan at kalayaan?
Saan tayo dadalhin ng ating pakikibaka at paglaban?

Saan. "Hindi" ang ibig-sabihin sa mga wika ng Amianan.
Saan? Saan!

Saan nga maawanan ti namnama,
Iti panagbiruk kadakayo, iti panaggun-od ti kalintegan,
Saan nga agbuteng,
Kadagiti managgundaway ken manangidadanes
Saan nga agsardeng,
Iti panakidangadang ken panaglaban

Sa paglipas ng isang daang araw,
Isang daan lang rin ang aming tatahakin,
Sa parehong daan na inyont tinahak,
Ang daan ng paglaban tungo sa inaasam na tunay na pagbabagong
panlipunan!

[ni Xian Patricio]

Schrodinger's Cat

sinubok kong hanapin ang luha,
ang pighati, sa inyong kawalan--
ngunit walang mapiga,
walang luhang gustong pumatak,
dahil kahit baka-sakali, o kahit baka siguro,
kahit katiting, nararamdaman ko sa aking dugo
na nandyan lang kayo sa kamay ng mga berdugo
itinatago sa kung ano mang bahay o bartolina,
at parehas tayong nananawagan ng paglaya

Minsang Nanghingi ako ng Payapa

Hinayaan ko ang sarili
na paypayan ng hamog
at haranahin ng mga kuliglig,
kapalit ng alinsangan at init,
at ng kabi-kabilaang barena at pukpok--
kahit sa asero o sa kamagong,
wala palang gubat ang walang tunog.

Hindi ko inaasahan na makahanap
sa mga oda at tula,
o sa mga monologo ng sarili.
Pinilit kong maligo sa lamig
at iwasan ang mga anino sa arawan.
Binuksan ang mga tuklap ng mga sugat,
At sinubok na pasingawin ang sinaing.
Pero walang sumulpot o kahit sumilip.

Sinubukan kong manghingi
ngunit nayo'y kimi
at nagpatuloy lang sa pag-inog,
tila nalunod sa mga tagong yapak
at sa mga senyas ng tabak
Nawala sa sarili nitong pagkabanayad.

Pagkadapo sa tutuluyan,
doon na lang napagtanto.
Susulpot na lang pala ito
sa buu-buong abo
ng mga sinunog kong tala
at mga minuto ng pagkabalisa.

020323

May problema ba sa pagbabantay sa ilog namin?

May problema ba sa pagbabantay
kung saan dadaloy ang aming ilog,
at saang mga ruta, pananim at bayan
hahanap ng pasikut-sikot?

May problema ba sa pagbabantay
ng mga lasong pwedeng makasira
sa mga igat, sa mga palaka
na matagal ng nanirahan sa pagragasa?

May problema ba sa pagbabantay
ng tubig na matagal na sami'y bumuhay,
na nakatahan sa gitna ng mga bundok at gubat,
na naging topiko ng daan-daan naming salidummay?

May problema ba sa pagbabantay
ng aming mismong buhay,
Mula sa aming mga ninuno at bagong henerasyong lumaban
Kami'y kinukulong, kinakasuhan, hatol sami'y kamatayan.

Ngunit tulad ng ilog na aming binabantayan,
Ang manhamak sa ami'y, tiyak na matutuluyan!

013023

Disappeared is a Place

A prayer for Dexter and Bazoo

One hundred hands cover my eyes as I count
In this game of hide and seek, disappeared is a place
Where you are. Where you are

Warm. Arms folded into an embrace, bracing
All that you stand for: mapoot, magmahal. Like this paper crane
That carries our heaviest wish, to reach

Where you are and guide you back home.
We've turned our clothes inside out a hundred times
And more. Ready to undress, to unearth

The truth from their tightened lips.
To bare where you are. Bear where you are,
Your room is still warm, your powerful voice

Still here, singing in our ears.
There you are. There you are.

By Naro

KAY ILAP MA'Y MAHAHAGILAP

Ni Je Barcelon

Kung ito'y demokrasya sa kanilang pagturing,
demokrasya itong baril na nakaumang.
Sa ating sentido't manhid na katawan,
kalabit ang gatilyo ng estadong kriminal.

Isandaang araw na kaming halihaw,
higit tatlong buwan ng gabing mapanglaw.
Sa dalawang libo't apat na daang minuto,
sinusudsod parin namin ang bakas nyo.

Isang gabing kay dilim nang kayo'y saklutin,
sugat na kaylalim ang iniwan sa amin.
Nilang mga halimaw na nagkunwang tao,
mga sugo' ng diablong nag pista sa palasyo.

Sinumang ituro'y dapat mangumpisal,
kapag ika'y naduro ang ulo'y pepresyuhan.
Ngunit kung paratang ay di mapatunayan,
tayo ay dudukutin at hindi na ililitaw.

Kung ito'y demokrasya sa kanilang paningin,
demokrasya itong pumipiit sa matatapang.
Demokrasyang nakaburol sa libingan ng buhay,
naglalamay sa bangkay ng hustisya't-
kapayapaang tunay.

Kami mamamanata hanggang kayo'y mahagilap,
Ilan mang presinto, kampo, ang aming magalugad.
maging ang impyerno na kanilang kaharian,
aming bubulabugin harangin man ng baril.

Magpapatuloy kaming sainyo'y maghahanap,
Sa tulad nina Dexter, Bazoo, at di mabilang-
na desap.
Hihigpitan ang tangan sa laban na naiwanan,
hanggang Laya'y mahanap na sa bayan nati'y-
kay ilap.

-Desap: Desaparecidos, o iyong mga aktibistang nawawala dulot nang
sapilitang pagdukot ng mga hinihinalang ahente ng estado.

Walang ritmo ang paghahanap

ni Iggy Anton John Lami-ing

Minsa'y napapaisip

Kung ang inyong ina'y aksidenteng pa ring nababanggit ang inyong mga pangalan

Sa tuwing magtatawag nang tumungo sa hapag-kainan

Nasanay na kaya ang inyong mga kabahay na mga malalaking blangko

Ang inyong mga lugar sa lamesa, at ang inyong mga paboritong bangko

Minsan kaya'y nahahanap pa rin nila ang inyong mga kamiseta

Mga kwaderno't libro, mga medyas, mga lumang laruan, mga tasa

Mga photocard ng mga iniidolong mang-aawit, at kung ano pa

Mga gamit na nahirapan at nalimutan niyong isalansan nang kayo'y nandito pa

Katulad ng kahirapan naming magsalansan ng mga buhay nang kayo'y nawala

Araw-araw naming makikita ang mga wangis ng inyong mga mata't mga ngiti

Sa inyong mga anak, kapatid, ina, at iba pang inyong kaisha

Maririnig ang mga katunog ng inyong pagbungisngis at pagtili

At timbre ng inyong boses sa pananalita

At paghimig

At pagtulog

At paghikab

At pagtawa

At pagtangis

Hanggang kailan kami tatangis?

Walang ritmo ang tulang ito, katulad ng araw-araw na paghahanap

Hindi pa rin natitiyak kung saan kayo mahahagilap

[ni Eren]

Sumasabay ang pagtangis ng langit
sa inyong ika-100 araw ng paglaho
Hanggang sa ngayon ay hinahanap
pa rin kayo ng mga kalapating walang-pagal
sa pagpagaypay ng kanilang mga pakpak
Umaasang makikita ang huling yapak
ng inyong mga paa na nakatayo sa lupa,
ang inyong pawis na tumulo
habang nagpupumiglas ang katawan
At ang mga boses na namamaos sa paghiyaw ng tulong--
na igalang ang inyong mga karapatan

Patuloy pa rin binabaybay ang bawat kalsada, kanto, eskinita,
Maging ang kampo ng mga berdugo ay kinakalampag
Isinisigaw na ilitaw ang inyong mga katawang-lupa
Ngunit wala...
walang kahit ni isang tugon ang narinig kundi katahimikan
Nakabibinging katahimikan—
isang nakabibinging katahimikan
mula sa mga nais na magpatahimik sa atin

Ngunit kahit pa tayo'y binubusalan,
pinipiringan,
hinuhubaran ng pagkatao
ay hindi tayo titigil,
hindi tayo susuko
babasagin ng paglaban
ang katahimikang pinapanatili
ng mga naghahari-harian,
ng mga uhaw sa dugo,
ng mga ganid,
ng mga pasista

Balang-araw ay matatagpuan din
ang inyong mga amoy,
ang inyong mga luha,
ang inyong mga bakas...

dahil igigiya ng inyong mapanlabang-diwa
ang aming mga pakpak sa inyong kinaroroonan

#SurfaceDexterAndBazoo

[ni Jam Caballes]

They made injustice anywhere to threaten justice everywhere.

The clean flame of his shriek and cry,

Sings from afar on a hill.

Dares to claim the twirling monsoon-filled sky,

Feathers are tough enough to be still.

That night the condor dream,

Pondering down his narrow cage.

Feet are clipped, eyes barely gleam,

Even the feet are tied inside the bars of rage.

As the gray mist rolled away,

He opens his throat to the hymn.

His shadow shouts to fray,

Then a flock started to leap back on the scrim.

They put innocent people in the prison for a crime they have not committed.

Let us all resist even when others are blind. Maybe they are just waiting for someone to stand up, and follow!

taken after the Prayer Vigil to *Bring Home Dexter and Bazoo*
by Ralph Tumaneng

Paglalakbay.....ika-Walumpu at Anim na Araw

Nakapanungaw sa may bintana
Inaaninag ang mga gunita
Pinipilit itutok ang mga mata
Sa kabundukang dati ay naroon ka.
Tagos sa puso ang mga panangis
Kaming nagmamahal sa 'yo nang labis
Sa aming buhay wala kang kawangis
Sa prinsipyo at tapang, lahat ay natiis.
Sa aming lagi nang paglalakbay
Alaala mo ang laging kaagapay
Waring sa balikat ko ika'y nakaakbay
Sa paglalakad ko, laging nakaalalay.
Ngayong kami ay naghihintay
Sa lakbayin kaydami nang karamay
Lisa ang hangarin ikaw sana'y kumaway
Sa dulo ng landasin, makita kang buhay.
Anak...nasaan ka?
-MaDittz

100 Araw ng Paghahanap

Dap-ayan iti Kultura iti Kordilyera (DKK) performs the poem "Litanya ng Paghahanap" by Joy Barrios Leblanc, depicting the search for those forcibly disappeared by the state, during the Surface Dexter and Bazoo community gathering in Teatro Amianan, UP Baguio. Paper cranes are scattered on the stage, symbolizing hope and courage of Dexter and Bazoo, as well as those who continue to relentlessly search for them

Screenprinting on Glass
by Misha Sarita

(papel) sa paglaya

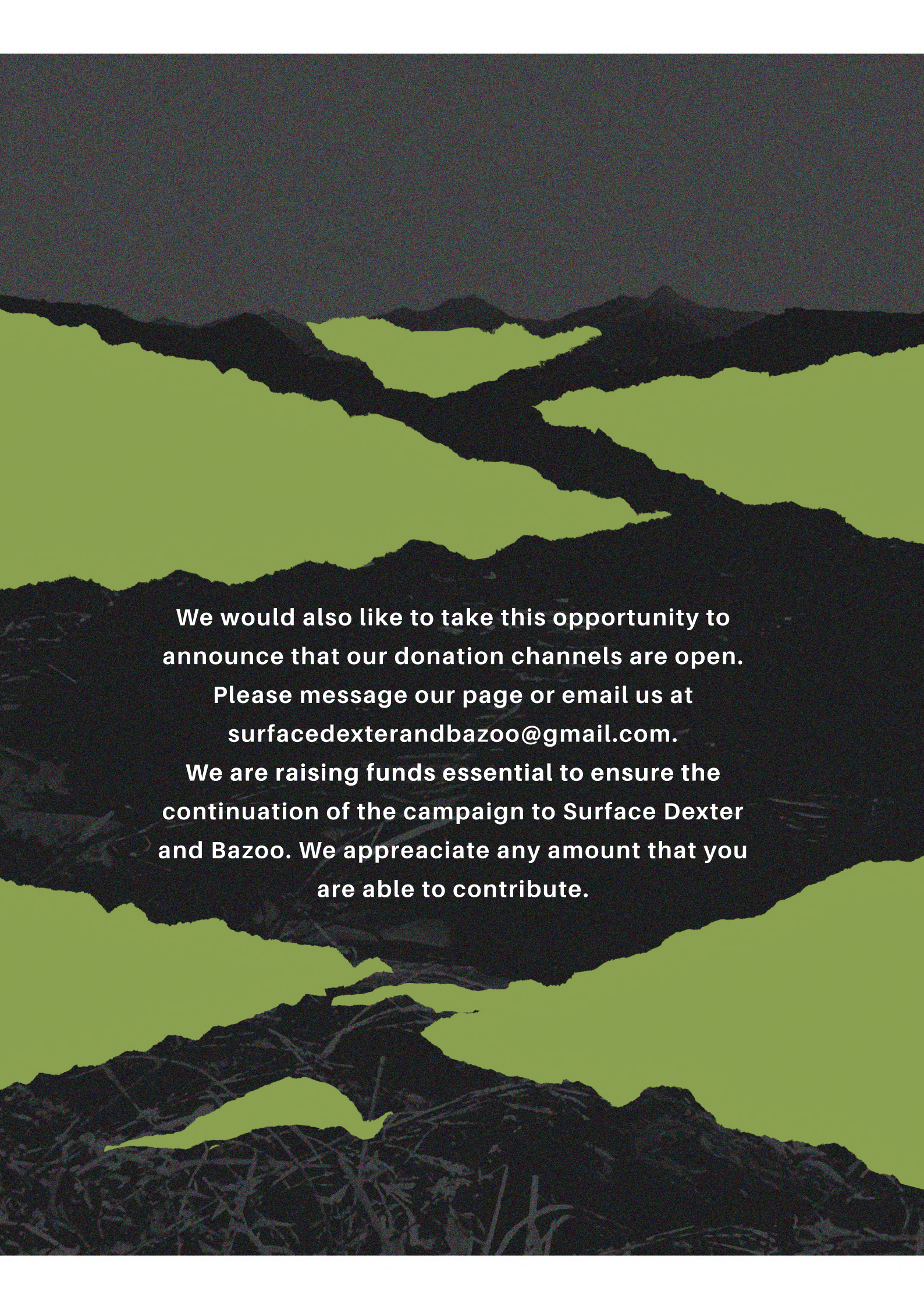
ni JD Benedicto ng KATRIBU UPM

Mag-ingat daw sa paghawak sa mga dulo ng papel,
sabi'y nakasusugat daw ito't mahapdi sa daliri.
Subalit ito na ang aming ika-isang libong tupi,
at ni isa sa amin ay walang kahit isang daplis,
kahit pa katiting.

Bakit katatakutan
ang isa sa mga paraang natakbuhan
upang maging isang hakbang na mas malapit
sa muling pagkikitang hinihiling?
Matapos humarap sa mga banta, bala, bomba,
at mabuhay sa nakaririmarim na pang-araw-araw,
ang isang maliit na hiwa sa daliri
at ang dugo na aagos mula rito
ay dadagdag lamang sa utang na sisingilin
ng tao sa estado.

Itong isang libong kreyn na gawa sa papel,
makukulay at masinsin na inisa-isa,
pinaniniwalaang gagawad ng hiling,
ay katulong din ng malawak na masa
sa pagtangan ng mga panawagan sa nakaladlad nitong mga pakpak.
Sa panahon ng lalong pagtindi ng mga atake,
pag-apon ng mga pagkawala't inhustisya,
'sing dumi ng kanilang mga gawain ang bibig na magkukubli ng mga ito.
Itatago sa mga walang lamang salita at palakpakan ng kanyang mga alagad.
Samantalang sa labas,
namumutawi ang katotohanan sa bawat sigaw, bawat palahaw.
Ang libong kreyn at libong mamamayan,
hindi basta magpapatiklop sa kung sino lang,
at hindi rin basta magpapakalas,
matibay sa pagsasama-sama,
sa piling ng kolektiba.

Sa muling paghagod ng daliri sa papel,
madaplis, at mamilipit sa hapdi,
mag-ingat ang estado.
'Pagkat walang hindi babawiin ang agit na masa,
kahit pa katiting.

We would also like to take this opportunity to announce that our donation channels are open.

Please message our page or email us at surfacedexterandbazoo@gmail.com.

We are raising funds essential to ensure the continuation of the campaign to Surface Dexter and Bazoo. We appreciate any amount that you are able to contribute.